

РЕГЛАМЕНТ

за провеждане на Двддесет и петата олимпиада по Техническо чертане – 2009, ПЛОВДИВ

Регламентът за провеждане на Двддесет и петата олимпиада по Техническо чертане е съобразен с изискванията за организиране провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2008/2009 година, утвдърдени със заповед РД 09-44/13.01.2009 г., от министдъра на образованието и науката.

Олимпиадата се организира в три кръга, както следва:

1. Училищен кръг – до 07.03.2009 г.
2. Областен кръг – 29.03.2009 г.
3. Национален кръг – 25. 04.2009 г.

Националният кръг се организира със съдействието на Техническият университет –София, филиал гр. Пловдив.

Участниците в Олимпиадата се разпределят в три групи:

Първа група – ученици от VII и VIII клас на ОУ, СОУ и Професионалните училища.

Втора група – ученици от СОУ, Професионалните училища и Професионалните гимназии.

Трета група – ученици от СОУ, Професионалните училища и Професионалните гимназии.

Задачите се подготвят както следва:

За училищния кръг – от Училищната комисия.

За областния кръг – от Националната комисия.

За националния кръг – от Националната комисия.

Учебно съдържание, върху което се определят задачите:

За първа група – от задължителната подготовка на учебния предмет „Труд и техника”;

За втора и трета група – от задължителната професионална подготовка по учебен предмет „Техническо чертане”.

Време за разработване на писмената работа :

За първа група – 4 астрономически часа;

За втора група – 5 астрономически часа;

За трета група - 5 астрономически часа.

Задачите обхващат:

За първа група:

По дадени два изгледа на плътно тяло да се начертае трети изглед и се нанесат необходимите размери.

За втора група:

1. По даден детайл от натура и измервателни инструменти да се изпълни скица, включваща проекции, размери и грапавост.
2. По даден чертеж на общия вид да се изработи чертеж на детайл, включващ проекции, размери, гранични отклонения и грапавости.

За трета група:

1. По даден чертеж на общия вид да се изработи скица на детайл, включващ проекции, размери, гранични отклонения и грапавост.
2. По разработената скица да се изпълни чертеж на главната проекция в програмната среда AUTOCAD.

Забележка:

За задача 2 на втора група и за задача 1 на трета група се използва един и същ чертеж на общия вид.

Оценяване на задачите:

Задачите се оценяват по приложените критерии. Системата за оценяване е точкова. Приравняването на получения брой точки към цифрова оценка е съгласно приложената скала.

Обръщаме внимание на участниците, че изпълнението на задачите трябва да бъде съобразено с действащите БДС.

Скала за приравняване на получения брой точки към цифрова оценка

	I група	II група	III група
до 50 % от точките – оценка 3,00			
от 50 % до 60 % от точките – оценка 4,00			
от 60 % до 75 % от точките – оценка 5,00			
от 75 % до 85 % от точките – оценка 5,50			
от 85 % до 90 % от точките – оценка 5,75			
над 90 % от точките – оценка 6,00			

**КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ
НА ЗАДАЧИТЕ НА УЧЕНИЧЕСКАТА ОЛИМПИАДА
ПО ТЕХНИЧЕСКО ЧЕРТАНЕ**

ЗА ПЪРВА ГРУПА – МАКСИМАЛЕН БРОЙ – 55 точки

За правилно изпълнена задача.	50 точки
- за пропуснати или излишни контури и ръбове;	отнемат се по 2 точки на всяка грешка
- за неспазена проекционна връзка между изображенията или между изображенията на отделни елементи от детайла;	отнемат се до 15 точки
- за неправилно нанесени, пропуснати или излишни размерни линии и числа;	отнемат се по 0,5 точки за всяка грешка
- за естетическо изпълнение – спазени БДС за видовете линии, шрифт, условни знаци.	прибавят се до 5 точки

ЗА ВТОРА ГРУПА – МАКСИМАЛЕН БРОЙ – 180 точки

ПЪРВА ЗАДАЧА: Скица на детайл от натура.	максимален брой – 85 точки
За правилно изпълнена задача	80 точки
- за неправилно определен необходимия брой изображения;	отнемат се до 10 точки
- за неправилно определено главно изображение;	отнемат се до 5 точки
- за нецелесъобразно използване на разреди и сечения;	отнемат се до 10 точки
- за нецелесъобразно използване на условности и опростявания при изображенията;	отнемат се до 5 точки
- за неспазена проекционна връзка между изображенията или между изображенията на отделни елементи от детайла;	отнемат се до 10 точки
- за грешки при оформяне на размерите;	отнемат се до 5 точки
- за грешки при нанасяне на размерите /брой и вид размери/;	отнемат се до 5 точки
- за грешки и пропуски при нанасяне на грапавостта на повърхнините;	отнемат се до 5 точки
- за естетическо изпълнение.	прибавят се 5 точки
ВТОРА ЗАДАЧА: Тема: По даден чертеж на ОВ да се изпълни чертеж на	максимален брой – 95 точки

детайл.	
За правилно изпълнена задача.	90 точки
- за нецелесъобразно определени изображения по вид /изгледи, разрези, сечения/ и брой;	отнемат се до 20 точки
- за грешки при използване на условности и опростявания	отнемат се до 5 точки
- за неспазена проекционна връзка;	отнемат се до 10 точки
- за изобразяване на “чужд детайл” или елементи от “чужд детайл”;	отнемат се до 20 точки
- за грешки при нанасяне на размерите;	отнемат се до 10 точки
- за нецелесъобразно нанесени графавост и гранични отклонения;	отнемат се до 10 точки
- за естетическо изпълнение.	прибавят се до 5 точки
ЗА ТРЕТА ГРУПА - МАКСИМАЛЕН БРОЙ – 100 точки	
За правилно изпълнена скица с необходими и достатъчни по брой и вид проекции, пълно оразмеряване и добро оформление.	85 точки
- за рационален подход при изпълнението /структуриране на графичните елементи от чертежа, целесъобразна последователност на изпълнението, добро познаване на възможностите на чертожната програма/;	прибавят се до 10 точки
- за производителност /икономия на време/;	прибавят се до 5 точки
- за грешки в проекциите – изпуснати контури, излишни контури, елементи на чужди детайли;	отнемат се до 15 точки
- за неспазване на проекционната връзка;	отнемат се до 15 точки
- за неподходящ избор на главна проекция;	отнемат се до 10 точки
- за непълно нанесени размери, за неподходящи и неправилно разположени размерни линии;	отнемат се до 10 точки
- за неточност и неестетичност на графичното изпълнение.	отнемат се до 10 точки

Организация на Олимпиадата

1. Организацията на училищния кръг се извършва при спазване на изискванията, определени в т. 1. **Общински кръг на олимпиадата** от изискванията за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания за учебната 2008/2009 г. и от следните изисквания:

Задачите се определят от училищната комисия.

Всяка писмена работа се оценява от двама проверители – членове на училищната комисия.

Писмените работи се арбитрират ако има разлика в оценките на двамата проверители от 0,50 или повече от 0,50 точки.

За участие в областния кръг на олимпиадата се класират учениците, които са получили на общинския кръг оценка не по-ниска от отличен (5,50) или не по-малко от 75% от максималния брой точки.

2. Организацията на областния кръг се извършва при спазване на изискванията, определени в т.2 **Областен кръг на олимпиадите** от изискванията за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания за учебната 2008/2009 и от следните изисквания:

Задачите се определят от националната комисия.

Областните комисии организират провеждането и оценяването на резултатите от областния кръг.

Всяка писмена работа се оценява от двама проверители – членове на областната комисия.

Протоколите на областните комисии с предложените за участие в националния кръг ученици, както и писмените им работи с решенията се представят на Националната комисия до 7 работни дни от състезателния ден, на адрес: гр. Пловдив, Технически университет - София, филиал – Пловдив, ул. „Цанко Дюстабанов” № 25, факултет “Машиностроене и уредостроене”,

катедра “Транспортна и авиационна техника и технологии”, доц. д-р инж. Димо Зафиров, тел. 032/657091.

За ефективност в работата на Националната комисия, областната комисия заедно с решенията на предлаганите участници следва да изпрати:

- работен чертеж на детайла за задача 1, на II група;
- разпечатка на решението на всеки участник и наименованието на програмния продукт, с който е работено за задача 2 на III група.

Писмените работи от областния кръг се арбитрират от националната комисия на олимпиадата, ако има разлика в оценките на двамата проверители от 0,50 или повече от 0,50 точки.

За участие в националния кръг на олимпиадата се класират учениците, които са получили на областния кръг оценка не по-ниска от отличен (5,50) или не по-малко от 75% от максималния брой точки.

3. Организацията на националния кръг се извършва при спазване изискванията на т. 3 **Национален кръг на олимпиадите** от изискванията за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания за учебната 2008/2009, както и при спазване на следните изисквания:

Стандарти

Чертежите трябва да се оформят според изискванията на стандартите, посочени в учебната програма за задължителна професионална подготовка по техническо чертане за всички професии и специалности, утвърдена със заповед № 09 – 1031 от 26.07.2004 г.

Допуска се оформянето на чертежите да се извърши и по стандарти, актуални към датата на провеждане на националния кръг.

Програмно осигуряване

Програмното осигуряване ще бъде AutoCAD версия 2004

Оформяне на чертежите

Чертежите за първа група се изпълняват на формат А4.

Чертежите за втора и трета група се изпълняват на формат А3.

Чертежите са с рамка на чертожното поле и основен надпис, съответстващи на изискванията на стандартите.

На участниците в първа и втора група се предоставят листове с рамка на чертожното поле и основен надпис.

На компютрите ще има файлове с рамка на чертожното поле и основен надпис за формат А3.

Знаци за грапавост се поставят само на повърхнините, участващи в сглобките. Не е задължително нанасянето на стойности.

На участниците в олимпиадата във втора и трета група се разрешава да ползват таблици за допуски и сглобки.

Не е задължително поставянето на технически изисквания.

В националния кръг учениците работят със собствени чертожни и измервателни инструменти, включително и шублери и собствени магнитни носители (дискети, дискове).

На Националния кръг не се допускат ученици извън класацията.

Класираните на първите три места участници от всяка група, общо 9 души имат право да кандидатстват за стипендия, съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

За повече информация: Емилия Попова, МОН тел. 02 9217 472.

Националната комисия пожелава спорна и успешна работа на всички участници в олимпиадата